

מפעל ההלכה לילדי ישראל לזכות מרן הרב מרדכי אליהו זצ"ל
דף ניהוח לשבת הניע... מרגישים שהשבת קרובה
"כל השו"ה מלכות - מובטח לו..."

פעילות הינוכית חברתית וערכית

ז' באדר - יום ההילולא: משה רבנו

ז' באדר – ידוע במסורת ישראל כיום לידתו וכיום פטירתו של משה רבנו.

מקור ז' אדר כיום הולדתו ופטירתו של משה כמדומני בספר הזוהר. ניתן לחשב זאת שכן אחרי שגמרו את שלשים ימי אבל משה החל התהלך לקראת הכניסה לארץ ישראל והכניסה הייתה בחג הפסח ולפי החשבון שבעה ימים היו בין לבין, וכיון שמת בז' באדר, וכידוע "שהקב"ה ממלא שנותיהם של צדיקים" - ודאי גם נולד בו ביום. ובתיארוך מדויק: יום פטירתו של משה רבינו הוא ז' אדר שנת תפ"ח (2,488 לבריאת העולם), בן 120 שנה (2,368), 40 שנה אחרי יציאת מצרים (2,409). על פי המסורת זהו יום פטירתו של משה רבנו. וכך נכתב בספר דברים: "וימת שם משה עבד ה', ויקבור אותו בגיא, ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה".
א. החברה קדישא נוהגים לקיים ביום זה עלייה לקברות וסעודת מצווה.
ב. הרבנות הראשית לישראל קבעה יום זה כיום זיכרון לחללי כוחות הביטחון וצה"ל אשר מקום קבורתם לא נודע.

מידע מפתיע!!! – על מקום קבורתו של משה.

בתורה מפורש: " ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה". וחז"ל דרשו: "מפני מה נסתתר קברו של משה מעיני בשר ודם? מפני שגלוי וידוע לפני הקב"ה, שעתיד בית המקדש להיחרב, ולהגלות את בני ישראל מארצם. שמא יבואו בתפילה ויתחננו לפני משה, ויאמרו לו: משה, עמוד בתפילה בעדנו! ועומד משה ומבטל את הגזירה". מאמר מרתק של היישוב היהודי בחברון מגלה סוד – כי מקום קבורתו של משה נזכר בדברי חז"ל במערת המכפלה! להלן מקורות על קבורת משה רבנו ע"ה במערת המכפלה:
ספרי דברים: "וימת שם משה". ומנין אתה אומר מחילה היתה יוצאה מקבורתו של משה לקבורתם של אבות? נאמר כאן "וימת שם משה" ונאמר להלן "שמהקברו את אברהם ואת שרה אשתו" (ברא' מ"ט) (ספרי דברים פסקה שני' ד"ה "וימת")

תקוני זוהר: "עילאין שמעו, אינו דמיכין דחברון ורעיא מהימנא אתערו משנתכוון"!! רעיא מהימנא, אנת ואבהן הקיצו ורננו לאתערותא דשכינתא, דאיהי ישנה בגלותא...מיד קם רעיא מהימנא ואבהן קדישין עמיה" (הקדמת תיקוני זוהר י"ז ב')

ספר התמונה לתנא הא-לקי רבי נחוניא בן הקנה: "במערת המכפלה קבורים ה' זוגות, ג' ידועות וב' נסתרות". ופירוש למקובל גדול מבאר - " הנסתרות הם אדם וחוה משה וצפורה" (ספר התמונה דף ס' ע"ב).

גמרא: "ואמר ר' חמא בר חנינא: מפני מה נסתתר קברו של משה מעיני בשר ודם? מפני שגלוי וידוע לפני הקב"ה שעתיד בית המקדש להחרב ולהגלות את ישראל מארצם, שמא יבואו לקבורתו של משה באותה שעה, ויעמדו בבכיה, ויתחננו למשה ויאמרו לו: משה רבנו עמוד בתפילה בעדנו, ועומד משה ומבטל את הגזרה, מפני שחביבים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם וכו' (סוטה י"ד)

ר' דוד נכד הרמב"ם: "ד"א: "המכפלה" – אמרו רבותינו ע"ה: למשה רבנו ע"ה קברו ה' יתעלה שם, כמו שאמר "ואקברה את מתי שמה", שאם תהפוך "שמה" יבוא "משה" (מדרש ר' דוד הנגיד ע"י פ"ד).

בעל "מגלה צפונות": "המלאכים העבירוהו למשה רבנו ע"ה למערת המכפלה, וז"ש "לא ידע איש את קבורתו", אף משה אינו יודע מקום קבורתו, כיון שנקבר מול בית פעור ורואה עצמו במערת המכפלה איננו יודע עיקר מקום קבורתו היכן" (מגלה צפונות דף קמד ע"ש).

תלמיד הגר"א: "ויקול התור נשמע בארצנו" (שיר השירים) – "תור הוא משה רבנו, הבא עם משיח בן דוד, הגואל האחרון" (קול התור)

ספר בני מאיר: מלאכי שרת הביאוהו – מערת שדה המכפלה (ספר בני מאיר ל"ה, א, בשם הראשונים)
פירוש הרוקח, לר' אליעזר הגדול מגרמייזא, מגדולי הראשונים: "ה' אמר אלי לא תעבור את הירדן הזה" (דברים ל"א ב') – ולא דרך מחילות, כי הלך דרך מחילות לאמר לאבות העולם. (הערות: ע'י מכילתא סוף בשלח, ספרי עה"פ "וימת שם משה", ברכות יח ב'). **בהמשך פירוש הרוקח:** "הנך שוכב עם אבותיך" (דברים לא טז) וכתוב (להלן לד) "לא ידע איש את קבורתו", אלא דרך מחילות בא לשם למערת המכפלה, כי מחילה יוצאת מקברו של משה שהלך לקברי אבות, שכתוב (שם) "הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר" - לך אמור: מה שנשבעתי להם - קיימתיה (בפרי' ג' דברכות). "עם אבותיך וקם" - בשרו שילך לקבר אבות כי חלקו עימהן, לכן אחלק לו ברבים (ישעיה נג).